

Mál nr. 120/2023**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila: V1 og V2****Heiti váttryggingar: Ábyrgðartrygging ökutækis.****Skráningarnúmer ökutækja: A og B****Sakarskipting. Framúrakstur.****Gögn.**

1. Málskot móttakið 3. apríl 2023, ásamt fylgiskjölum.
2. Tölvupóstur V1 dags. 2. maí 2023. .
3. Bréf V2 dags. 8. maí 2023, ásamt skýrslu frá A&Ö, nánari lýsingu frá ökumanni bifreiðar B, niðurstöðu Tjónanefndar váttryggingafélaganna og þriggja úrskurða nefndarinnar.

Málsatvik.

Í skýrslu A&Ö vegna áreksturs bifreiðar A, sem váttryggð er hjá V1, og bifreiðar B, sem váttryggð er hjá V2, kemur fram báðum bifreiðum var ekið í sömu akstursátt austur Austurveg á Selfossi þegar árekstur varð. Í skýrslu A&Ö er haft eftir ökumanni bifreiðar A (M) að hann hafi ætlað að beygja til hægri og leggja í bílastæði sem liggja skáhallt við Austurvegin þegar bifreið B hafi komið á mikilli ferð hægra megin við bifreið A og þannig hafi árekstur orðið. Ökumaður bifreiðar B kveðst hafa ekið á eftir bifreið A þegar hann sá stefnumerki til vinstri á þeirri bifreið og hafi því ákveðið að aka hægra megin framhjá bifreið A. Þeirri bifreið hafi þá skyndilega verið ekið til hægri og utan í bifreið B. Ökumaður bifreiðar B kveðst hafa verið á um 30-40 km/klst og ekki hafa hemað í aðdraganda árekstursins þar sem hann hafi talið meiri líkur á að komast hjá árekstri með því að aka áfram.

M telur að ökumaður bifreiðar B beri alla ábyrgð á árekstrinum og vísar til þess að Austurvegur hafi eina akrein í hvora akstursátt og snjór og hálka hafi verið á vettvangi þegar árekstur varð. M telur að áreksturinn megi fyrst og fremst rekja til þess að bifreið B hafi verið ekið of hratt og að ekki hafi verið tilefni til framúraksturs hægra megin. M vísar því á bug að hafa verið með stefnumerki til vinstri þar sem þar sé einungis húsagarður en ekki hægt að beygja til vinstri. Auk þess séu ekki merki á bifreið A um skyndilega beygju t.d. eins og dæld heldur séu þar aflíðandi rispur.

V1 gerir ekki athugasemdir við málskotið, en V2 telur að ökumaður bifreiðar A hafi ekki tekið hægri beygju með réttum hætti, sbr. 2. mgr. 19. gr. umferðarlaga nr. 77/2019 og að ekki sé sýnt með óyggjandi hætti að skilyrði hafi verið til framúraksturs af hálfu ökumanns bifreiðar B, sbr. 1. mgr. 23. gr. sömu laga. Þannig telur V2 að það eigi að skipta sök til helminga og vísar V2 um það til úrskurða nefndarinnar í málum 176/2021 og 178 og 298/2022.

Álit.

Við aðstæður þar sem annar ökumaður ætlar að taka hægri beygju og hinn að aka framúr gilda háttarnisreglur umferðarlaga nr. 77/2019, nánar til tekið segir í 1. mgr. 19. gr. að ökumaður sem ætlar að beygja á vegamótum skuli gæta m.a. að umferð fyrir aftan sig og í 2. mgr. 19. gr. laganna segir að við hægri beygju skuli aka sem næst hægri brún akbrautar og beygjan tekin eins kröpp og unnt er. Af 1. mgr. 23. laganna má síðan ráða að almenna reglan sé sú að aka skuli vinstra megin fram úr bifreið en heimilt sé að aka hægra megin fram úr ef ökumaður bifreiðar á undan beygir til vinstri eða undirbýr greinilega vinstri beygju. Almenn tillitsskylda er einnig í 4. gr. laganna

Aðstæður til aksturs á Austurvegi á Selfossi er um margt sérstakar þar sem akreinar eru nokkuð breiðar þó einungis sé ein akrein í hvora átt. Í þessu máli liggur fyrir af myndum frá vettvangi að snjór var yfir vegi. Bar báðum ökumönnum að sýna sérstaka varúð við akstur við slíkar aðstæður. Til þess að ökumanni sé heimilt að aka hægra megin fram úr annarri bifreið þarf ökumaður þeirrar bifreiðar að vera að beygja til vinstri eða undirbúa greinilega slíka beygju. Af gögnum málsins verður ekki séð að ökumanni bifreiðar A hafi verið slík beygja möguleg, auk þess sem ósannað er að hann hafi verið með stefnumerki til vinstri í greint sinn. Í ljósi þess hvers breið akrein Austurvegar er bar ökumanni A hins vegar að gæta sérstaklega að annarri umferð, þar á meðal umferð fyrir aftan sig. Ökumaður bifreiðar B ók hins vegar án nægilegs tillits til umferðar fyrir framan sig auk þess sem honum bar að taka tillit til þeirra aðstæðna á Austurvegi að hægt var að aka til hægri inn í bifreiðastæði og því afar varhugavert að aka hægra megin fram úr bifreið A. Einnig verður ekki annað séð af gögnum málsins en að ökumaður

bifreiðar B hafi ákveðið að hemla ekki heldur aka áfram til að freista þess að komast fram úr bifreið A. Vegna þessa ber ökumaður bifreiðar B meginsök vegna árekstursins og er þetta mál ekki að öllu leyti sambærilegt við málavexti þeirra mála nefndarinnar sem V2 vísar til.

Niðurstaða.

Sök skiptist þannig að 2/3 hluti sakar eru á ökumann bifreiðar B og 1/3 hluti sakar á ökumann bifreiðar A.

Reykjavík, 6. júní 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Dögg Hermannsdóttir